

31999L0092

28.1.2000.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 23/57

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 1999/92/EK

(1999. gada 16. decembris)

par minimālajām prasībām to darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzības uzlabošanai, kas pakļauti sprādzienbīstamas vides riskam (piecpadsmitā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 137. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾, kas iesniegts pēc konsultēšanās ar Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju un Drošības un veselības aizsardzības komisiju kalnrūpniecības un citu ieguves rūpniecību nozarēs,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

pēc konsultēšanās ar Reģionu komiteju,

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā minēto procedūru, ņemot vērā kopīgo dokumentu, ko apstiprinājusi Samierināšanas komiteja 1999. gada 21. oktobrī ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Līguma 137. pants paredz, ka Padome direktīvu veidā drīkst pieņemt minimālas prasības uzlabojumu ieviešanai, jo īpaši darba vidē, lai garantētu labāku darba ņēmēju veselības aizsardzības un drošības līmeni.
- (2) Saskaņā ar šo pantu šīm direktīvām jāizvairās uzlikt administratīvus, finansiālus un juridiskus ierobežojumus, kas kavētu mazo un vidējo uzņēmumu izveidi un attīstību.
- (3) Darba drošības, higiēnas un veselības uzlabošana ir mērķis, kas nav pakārtojams tīri ekonomiskiem apsvērumiem.
- (4) Atbilstība minimālajām prasībām to darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzības uzlabošanai, kas pakļauti sprādzienbīstamas vides riskam, ir būtiska, ja jānodrošina darba ņēmēju drošība un veselības aizsardzība.
- (5) Šī direktīva ir atsevišķa direktīva Padomes 1989. gada 12. jūnija Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta

nozīmē attiecībā uz pasākumu ieviešanu darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanai ⁽⁴⁾; tādēļ minētās direktīvas noteikumi, jo īpaši attiecībā uz darba ņēmēju informēšanu, konsultēšanu, līdzdalību un izglītošanu tāpat ir piemērojami gadījumos, kad darba ņēmēji ir pakļauti sprādzienbīstamas vides riskam, neierobežojot stingrākus vai specifiskus noteikumus, ko ietver šī direktīva.

- (6) Šī direktīva ir praktisks solis tuvāk iekšējā tirgus sociālās dimensijas sasniegšanai.
- (7) Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 23. marta Direktīva 94/9/EK par dalībvalstu likumu tuvināšanu attiecībā uz aprīkojumu un aizsargsistēmām, kas paredzētas izmantošanai potenciāli sprādzienbīstamā vidē ⁽⁵⁾ nosaka, ka tā ir paredzēta, lai sagatavotu papildu direktīvas, kas pamatotas uz Līguma 137. pantu, kurš attiecas uz sprādziena draudiem, kas rodas no noteiktas aprīkojuma izmantošanas un/vai instalācijas veidiem un metodēm.
- (8) Aizsardzība no sprādziena ir jo īpaši svarīga drošībai; tā kā sprādzienu nekontrolētas liesmas un spiedienu, indīgu, reakcijas rezultātā radušos produktu klātbūtne un darba ņēmēju elpošanai nepieciešamā apkārtējā skābekļa patērēšana apdraud darba ņēmēju dzīvību un veselību.
- (9) Lai izveidotu saskaņotu stratēģiju sprādzienu novēršanai, organizatoriskiem pasākumiem jāpapildina tehniskie pasākumi, kas ieviesti darba vietā; Direktīva 89/391/EEK prasa, lai darba devējs izveidotu darba ņēmēju veselības un darba drošības riska novērtējumu; šī prasība jāuzskata par tādu, kas noteikta ar šo direktīvu, jo tā paredz, ka darba devējam jāizveido dokuments vai dokumentu sakopojums par aizsardzību pret sprādzieniem, kas atbilstu šajā direktīvā noteiktajām minimālajām prasībām un kas tiktu regulāri atjaunots; dokuments par aizsardzību pret sprādzieniem iekļauj briesmu identifikāciju, izvērtējumu un definē tos specifiskos pasākumus, kas jāveic, lai nodrošinātu darba ņēmēju, kas pakļauti sprādzienbīstamas vides riskam, veselības aizsardzību un drošību saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 9. pantu; dokuments par aizsardzību pret sprādzieniem var būt daļa no veselības un darba drošības apdraudējumu novērtējuma, kas prasīts ar Direktīvas 89/391/EEK 9. Pantu.

⁽¹⁾ OV C 332, 9.12.1995., 10. lpp. un OV C 184, 17.6.1997., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 153, 28.5.1996., 35. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1996. gada 20. jūnija Lēmums (OV C 198, 8.7.1996., 160. lpp.) apstiprināts 1999. gada 4. maijā (OV C 279, 1.10.1999., 55. lpp.), Padomes 1998. gada 22. decembra Kopējā nostāja (OV C 55, 25.2.1999., 45. lpp.), Eiropas Parlamenta 1999. gada 6. maija Lēmums (OV C 279, 1.10.1999., 386. lpp.), Eiropas Parlamenta 1999. gada 2. decembra Lēmums un Padomes 1999. gada 6. decembra Lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 183, 29.6.1989., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 100, 19.4.1994., 1. lpp.

- (10) Sprādziena riska novērtējumu var pieprasīt arī saskaņā ar citiem Kopienas tiesību aktiem; tā kā lai izvairītos no nevajadzīgas darba dubultošanas, darba devējam jāatļauj saskaņā ar valsts praksi kombinēt dokumentus, dokumentu daļas vai citus ekvivalentus ziņojumus, kas izstrādāti saskaņā ar citiem Kopienas aktiem, lai izveidotu vienu "ziņojumu par drošību".
- (11) Sprādzienbīstamas vides rašanās novēršana iekļauj arī aizstāšanas principa piemērošanu.
- (12) Koordinācija jāveic, kad darbaņēmēji no vairākiem uzņēmumiem ir kopā vienā darba vietā.
- (13) Profilakses pasākumi vajadzības gadījumā jāaizvieto ar papildu pasākumiem, kas stājas spēkā mirklī, kad notikusi aizdegšanās; maksimālu drošību var sasniegt, apvienojot profilakses pasākumus ar citiem papildu pasākumiem, kas ierobežo sprādziena kaitīgo ietekmi uz darbaņēmējiem.
- (14) Pilnībā piemērojama Padomes 1992. gada 24. jūnija Direktīva 92/58/EEK par minimālajām prasībām drošības un/vai veselības zīmju nodrošināšanai darbā (devītā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē) ⁽¹⁾, jo īpaši vietās, kas ir tieši blakus bīstamām teritorijām, kur smēķēšana, metāla griešana, metināšana un citas darbības, kas rada liesmas vai dzirksteles, var mijiedarboties ar bīstamo vidi.
- (15) Direktīva 94/9/EK iedala aprīkojumu un aizsargsistēmas, uz ko tā attiecas, aprīkojumu grupās un kategorijās; šī direktīva paredz, ka darba devējs vietās, kur var rasties sprādzienbīstama vide, izveido zonu klasifikāciju un nosaka, kāds aprīkojums un aizsargsistēmu grupas un kategorijas jāizmanto katrā zonā,

IR PIENĒMUSI ŠĀDU DIREKTĪVU.

I IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Mērķis un joma

1. Šī direktīva, kas ir piecpadsmitā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē, nosaka minimālās prasības to darbaņēmēju drošības un veselības aizsardzībai, kas pakļauti potenciāliem sprādzienbīstamas vides draudiem, kā definēts 2. pantā.

2. Šo direktīvu nepiemēro:

a) vietās, ko tieši izmanto pacientu ārstēšanai un tās laikā;

⁽¹⁾ OV L 245, 26.8.1992., 23. lpp.

- b) izmantojot ierīces, kas dedzina gāzveida degvielas saskaņā ar Direktīvu 90/396/EEK ⁽²⁾;
- c) sprāgstvielu vai ķīmiski nestabilu vielu ražošanai, tirgošanai, izmantošanai, uzglabāšanai un pārvadāšanai;
- d) minerālu ieguves rūpniecībā, uz ko attiecas Direktīva 92/91/EEK ⁽³⁾ vai Direktīva 92/104/EEK ⁽⁴⁾;
- e) to sauszemes, ūdens un gaisa transporta veidu izmantošanai, kam piemēro attiecīgos starptautisko vienošanos noteikumus (piem., ADNR, ADR, ICAO, IMO, RID) un Kopienas direktīvas, kas īsteno šīs vienošanās. Transporta veidi, kas paredzēti lietošanai iespējami sprādzienbīstamā vidē, netiek izslēgti.

3. Direktīvā 89/391/EEK paredzētie noteikumi un atbilstīgās atsevišķās direktīvas ir pilnīgi piemērojamas 1. punktā minētajam jautājumam, neierobežojot striktākus un/vai specifiskākus noteikumus, ko ietver šī direktīva.

2. pants

Definīcija

Šajā direktīvā "sprādzienbīstama vide" nozīmē viegli uzliesmojošu vielu gāzu, tvaiku vai putekļu un gaisa maisījumu atmosfērisko apstākļos, kurā pēc tam, kad notikusi aizdegšanās, degšana izplatās pa visu neaizdedzināto maisījumu.

II IEDAĻA

DARBA DEVĒJA PIENĀKUMI

3. pants

Aizsardzība pret sprādzieniem un to novēršana

Ar nolūku novērst sprādzienus Direktīvas 89/391/EEK 6. panta 2. punkta nozīmē un nodrošināt aizsardzību pret tiem, darba devējam jāveic tehniski un/vai organizatoriski pasākumi, kas atbilst darbības veidam, prioritātes kārtībā un saskaņā ar šiem pamatprincipiem:

- sprādzienbīstamas vides veidošanās novēršana vai, ja darbības veids to neļauj,
- sprādzienbīstamas vides aizdegšanās novēršana, un
- sprādziena iespējamo kaitīgo efektu mīkstināšana, lai nodrošinātu darbaņēmēju veselības un drošības aizsardzību.

Šos pasākumus apvieno un/vai aizvieto vajadzības gadījumā ar pasākumiem pret sprādziena izplatīšanos un regulāri atkārtoti izskata, kā arī izskata jebkurā gadījumā, kad notiek būtiskas izmaiņas.

⁽²⁾ OV L 196, 26.7.1990., 15. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 93/68/EEK (OV L 220, 30.8.1993., 1. lpp.).

⁽³⁾ OV L 348, 28.11.1992., 9. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 404, 31.12.1992., 10. lpp.

4. pants

Sprādziena riska vērtējums

1. Izpildot Direktīvas 89/391/EEK 6. panta 3. punktā un 9. panta 1. punktā noteiktās saistības, darba devējs izvērtē konkrēto risku, ko rada sprādzienbīstama vides, vismaz ņemot vērā:

- sprādzienbīstamas vides rašanās iespēju un tās noturību,
- aizdegšanās avotu klātbūtnes, to iedarbošanos un efektivitātes iespēju, to skaitā elektrostatisko izlādēšanos,
- izmantotās iekārtas, vielas, procesus un to iespējamo mijiedarbību,
- paredzamo seku mērogu.

Sprādziena risku novērtē kopumā.

2. Izvērtējot sprādziena risku, ņem vērā vietas, kas ir vai var būt ar atverēm savienotas ar vietām, kur var rasties sprādzienbīstama vide.

5. pants

Vispārīgās saistības

Lai nodrošinātu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību un saskaņā ar riska novērtēšanas pamatprincipiem un tiem, kas minēti 3. pantā, darba devējs veic nepieciešamos pasākumus, lai:

- ja sprādzienbīstama vide var rasties tādos daudzumos, lai apdraudētu darba ņēmēju un citu veselības aizsardzību un drošību, darba apstākļi ir tādi, lai darbu varētu veikt droši,
- darba vidē, kur var rasties sprādzienbīstama vide tādos daudzumos, lai apdraudētu darba ņēmēju drošību un veselību, saskaņā ar riska vērtējumu ar atbilstīgiem tehniskiem līdzekļiem nodrošina atbilstīgu pārraudzību darba ņēmēju klātbūtnes laikā.

6. pants

Koordinēšanas pienākums

Ja darba ņēmēji no vairākiem uzņēmumiem ir kopā vienā darba vietā, katrs darba devējs ir atbildīgs par visiem jautājumiem, kas nonāk viņa kontrolē.

Neskarot katra darba devēja individuālo atbildību, kas paredzēta Direktīvā 89/391/EEK, par darba vietu atbildīgais darba devējs saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi koordinē visu pasākumu piemērošanu attiecībā uz darba ņēmēju veselību un drošību un 8. pantā minētajā dokumentā par aizsardzību pret sprādzienu paziņo šīs koordinācijas mērķi un pasākumus, kā arī kārtību tās ieviešanai.

7. pants

Vietas, kur var rasties sprādzienbīstama vide

1. Vietas, kur var rasties sprādzienbīstama vide, darba devējs klasificē zonās saskaņā ar I pielikumu.

2. Darba devējs nodrošina, ka II pielikumā noteiktās minimālās prasības piemēro vietās, uz ko attiecas 1. punkts.

3. Vajadzības gadījumā vietas, kur var rasties sprādzienbīstama vide tādos daudzumos, ka tiek apdraudēta darba ņēmēju veselība un drošība, apzīmē ar zīmēm to ieejas vietās saskaņā ar III pielikumu.

8. pants

Dokuments par aizsardzību pret sprādzienu

Izpildot 4. pantā noteiktos pienākumus, darba devējs nodrošina, ka tiek sastādīts un regulāri atjaunots dokuments, šeit turpmāk "dokuments par aizsardzību pret sprādzienu".

Dokuments par aizsardzību pret sprādzienu jo īpaši uzskatāmi norāda:

- ka sprādziena draudi ir noteikti un novērtēti,
- ka tiks veikti adekvāti pasākumi, lai sasniegtu šīs direktīvas mērķus,
- tās vietas, kas ir sadalītas zonās saskaņā ar I pielikumu,
- tās vietas, uz kurām attiecas II pielikumā noteiktās minimālās prasības,
- ka darba vietas un darba aprīkojums, to skaitā brīdināšanas iekārtas, ir izveidotas, darbinātas un uzturētas, pienācīgi ņemot vērā drošību,
- ka saskaņā ar Padomes Direktīvu 89/655/EEK⁽¹⁾ ir veikti priekšdarbi, kas nodrošina drošu darba aprīkojuma izmantošanu.

Dokumentu par aizsardzību pret sprādzienu sastāda pirms darba uzsākšanas un caurskata tad, kad darba vieta, darba aprīkojums vai darba organizācija piedzīvo būtiskas izmaiņas, paplašinājumus vai pārveides.

Darba devējs var apvienot pastāvošo sprādziena riska vērtējumus, dokumentus vai citus līdzvērtīgus ziņojumus, kas izstrādāti saskaņā ar citiem Kopienas tiesību aktiem.

9. pants

Īpašas prasības darba aprīkojumam un darba vietām

1. Tam darba aprīkojumam, ko izmanto vietās, kur var rasties sprādzienbīstama vide, ko jau izmanto vai kas pirmo reizi ir darīts pieejams uzņēmumos vai iestādēs līdz 2003. gada 30. jūnijam, pēc šā datuma jāatbilst II pielikuma A daļā noteiktajām minimālajām prasībām, ja uz to neattiecas neviena cita Kopienas direktīva vai attiecas tikai daļēji.

(1) OV L 393, 30.12.1989., 13. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 95/63/EK (OV L 335, 30.12.1995., 28. lpp.).

2. Darba aprīkojumam, kas paredzēts izmantošanai vietās, kur var rasties sprādzienbīstama vide, un kas pirmo reizi darīts pieejams uzņēmumos vai iestādēs pēc 2003. gada 30. jūnija, jāatbilst II pielikuma A un B daļās noteiktajām minimālajām prasībām.

3. Darba vietām, kas ietver vietas, kur var rasties sprādzienbīstama vide, un ko pirmo reizi izmanto pēc 2003. gada 30. jūnija, jāatbilst šajā direktīvā noteiktajām minimālajām prasībām.

4. Ja darba vietas, kas ietver vietas, kur var rasties sprādzienbīstama vide, ir izmantotas pirms 2003. gada 30. jūnija, tām jāatbilst šajā direktīvā noteiktajām minimālajām prasībām ne vēlāk kā trīs gadus pēc šā datuma.

5. Ja pēc 2003. gada 30. jūnija darba vietās, kas ietver vietas, kur var rasties sprādzienbīstama vide, veic jebkādas izmaiņas, paplašināšanos vai restrukturizāciju, darba devējs veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās atbilst šajā direktīvā noteiktajām minimālajām prasībām.

III IEDAĻA

DAŽĀDI NOTEIKUMI

10. pants

Pielikumu koriģēšana

Tikai tehniskas korekcijas pielikumos, kuru vajadzību rada:

- direktīvu pieņemšana par tehnisko saskaņošanu un standartizēšanu aizsardzības pret sprādzieniem jomā, un/vai
- tehnikas attīstība, izmaiņas starptautiskos noteikumos vai sertifikācijās, kā arī jauni atklājumi par sprādzienu novēršanu un aizsardzību pret tiem,

pieņem Direktīvas 89/391/EEK 17. pantā noteiktajā kārtībā.

11. pants

Labas prakses rokasgrāmata

Komisija izstrādā praktiskas vadlīnijas labas prakses rokasgrāmata, kas nav saistoša. Šī rokasgrāmata attiecas uz 3., 4., 5., 6., 7. un 8. pantā, I pielikumā un II pielikuma A daļā minētajiem tematiem.

Komisija vispirms konsultējas ar Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju saskaņā ar Padomes Lēmumu 74/325/EEK⁽¹⁾.

Šīs direktīvas piemērošanai dalībvalstis cik vien iespējams ņem vērā iepriekšminēto rokasgrāmatu, veidojot savas valsts politiku darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzībai.

12. pants

Informācija uzņēmumiem

Dalībvalstīm pēc pieprasījuma jācenšas darīt pieejamu darba devējiem attiecīgo informāciju saskaņā ar 11. pantu ar īpašu atsauci uz labas prakses rokasgrāmatu.

13. pants

Nobeiguma noteikumi

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2003. gada 30. jūnijam izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to nekavējoties informē Komisiju.

Kad dalībvalstis paredz šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus galvenos savu tiesību aktus, ko tās jau ir pieņēmušas vai pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

3. Dalībvalstis ziņo Komisijai reizi piecos gados par šīs direktīvas prasību praktisku ieviešanu, norādot darba devēju un darba ņēmēju viedokļus. Komisija par to informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju.

14. pants

Šī direktīva stājas spēkā tās publicēšanas dienā *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

15. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1999. gada 16. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētāja

N. FONTAINE

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

K. KEMILĀ

(1) OV L 185, 9.7.1974., 15. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

I PIELIKUMS

TO VIETU KLASIFIKĀCIJA, KUR VAR RASTIES SPRĀDZIENBĪSTAMA VIDE

Ievadpiezīme

Turpmāk izklāstītā klasifikācijas sistēma jāpiemēro vietās, kur veikti drošības pasākumi saskaņā ar 3., 4., 7. un 8. pantu.

1. Vietas, kur var rasties sprādzienbīstama vide

Vieta, kur var rasties sprādzienbīstama vide tādos apmēros, lai būtu nepieciešami īpaši nodrošinājumi, kas aizsargātu attiecīgo darba ņēmēju veselību un drošību, šīs direktīvas nozīmē uzskatāma par bīstamu.

Vieta, kur sprādzienbīstama vide nevar rasties tādos apmēros, lai būtu nepieciešami īpaši nodrošinājumi, šīs direktīvas nozīmē ir uzskatāma par tādu, kas nav bīstama.

Viegli uzliesmojošas un sprādzienbīstamas vielas uzskata par vielām, kas var radīt sprādzienbīstamu vidi, ja vien to īpašību izpēte nav uzrādījusi, ka maisījumā ar gaisu tās nav spējīgas neatkarīgi izplatīt sprādzienu.

2. Bīstamu vietu klasifikācija

Bīstamas vietas klasificē zonās, pamatojoties uz sprādzienbīstamas vides rašanās biežumu un noturības ilgumu.

Šī klasifikācija nosaka saskaņā ar II pielikuma A daļu veicamo pasākumu veidu un apjomu.

0. zona

Vieta, kur sprādzienbīstama vide, kas sastāv no gaisa maisījuma ar viegli uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai sīku pilienu gaisā formā, pastāv visu laiku vai ilgus laikposmus, vai bieži.

1. zona

Vieta, kur sprādzienbīstama vide, kas sastāv no gaisa maisījuma ar viegli uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai sīku pilienu gaisā formā, varētu dažreiz rasties, veicot parastas darbības.

2. zona

Vieta, kur sprādzienbīstama vide, kas sastāv no gaisa maisījuma ar viegli uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai sīku pilienu gaisā formā, nevarētu rasties, veicot parastas darbības, bet, ja tā rodas, pastāv tikai īsu laika periodu.

20. zona

Vieta, kur sprādzienbīstama vide viegli uzliesmojošu putekļu mākoņa formā gaisā ir pastāvīgi vai ilgstošus laikposmus, vai bieži.

21. zona

Vieta, kur sprādzienbīstama vide viegli uzliesmojošu putekļu mākoņa formā gaisā var rasties dažreiz, veicot parastas darbības.

22. zona

Vieta, kur sprādzienbīstama vide viegli uzliesmojošu putekļu mākoņa formā gaisā nevarētu rasties, veicot parastas darbības, bet, ja tā rodas, pastāv tikai īsu laikposmu.

PIEZĪMES:

1. Viegli uzliesmojošu putekļu slāņi, nogulsnes un kaudzes jāuzskata par tādu pašu sprādzienbīstamu vidi radošu avotu.
2. "Parastas darbības" nozīmē situāciju, kad instalācijas tiek izmantotas saskaņā ar to konstrukcijas parametriem.

II PIELIKUMS

A. MINIMĀLĀS PRASĪBAS TO DARBA ŅĒMĒJU DROŠĪBAS UN VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS UZLABOŠANAI, KAS PAKĻAUTI IESPĒJAMIEM SPRĀDZIENBĪSTAMAS VIDES RISKAM

Provizoriska piezīme

Šajā pielikumā noteiktie pienākumi attiecas uz:

- vietām, kas klasificētas kā bīstamas vietas saskaņā ar I pielikumu, kad vien to prasa darba vietas, darba iecirkņa, aprīkojuma vai izmantoto vielu īpašības vai briesmas, ko radījusi darbība, kura saistīta ar sprādzienbīstamas vides draudiem,
- vietās, kas nav bīstamas, izvietoto aprīkojumu, kas nepieciešams tā aprīkojuma funkcionēšanai vai tās nodrošināšanai, kas atrodas bīstamās vietās.

1. Organizatoriski pasākumi**1.1. Darba Ņēmēju apmācība**

Tos, kas strādā vietās, kur var rasties sprādzienbīstama vide, darba devējam jānodrošina ar pietiekamu un atbilstīgu apmācību attiecībā uz aizsardzību pret sprādzieniem.

1.2. Rakstiskas instrukcijas un darba atļaujas

Ja to prasa dokuments par aizsardzību pret sprādzienu:

- darbs bīstamās vietās jāveic saskaņā ar darba devēja izdotām rakstiskām instrukcijām,
- darba atļauju sistēma jāpiemēro, veicot gan bīstamas darbības, gan darbības, kas var radīt briesmas, mijiedarbojoties ar citu darbu.

Darba atļaujas jāizdod personai, kas ir par to atbildīga, pirms darba sākšanas.

2. Pasākumi aizsardzībai pret sprādzienu

- 2.1. Jebkāda tīša vai netīša uzliesmojošo gāzu, tvaiku, sīku pilienu gaisā vai putekļu noplūde un/vai izlaidšana, kas var radīt sprādziena briesmas, atbilstīgi jānovērš vai jāpārvieto uz drošāku vietu, vai, ja tas nav praktiski iespējams, jāaptur izplatīšanās un drošība jāpanāk ar jebkādu citu metodi.
- 2.2. Ja sprādzienbīstama vide satur vairākus viegli uzliesmojošu gāzu, tvaiku, sīku pilienu gaisā vai putekļu veidus, aizsardzības pasākumiem jāatbilst lielākajiem iespējamajiem draudiem.
- 2.3. Novēršot aizdegšanās briesmas saskaņā ar 3. pantu, jāņem vērā arī elektrostātiskā izlādēšanās, ja darba Ņēmēji vai darba vide darbojas kā lādiņa vadītāja vai radītāja. Darba Ņēmēji jānodrošina ar atbilstīgu darba apģērbu, kas veidots no materiāliem, kuri nerada elektrostātisku izlādēšanos, kas var aizdedzināt sprādzienbīstamu vidi.
- 2.4. Rūpnīca, iekārtas, aizsargsistēmas un jebkuras ar to saistītās savienojošās ierīces var nodot izmantošanai tikai tad, ja dokuments par aizsardzību pret sprādzieniem norāda, ka tās var droši izmantot sprādzienbīstamā vidē. Tas attiecas arī uz darba aprīkojumu un ar to saistītām ierīcēm, ko neuzskata par aprīkojumu, vai aizsargsistēmām Direktīvas 94/9/EK nozīmē, ja to iekļaušana iekārtā pati par sevi var būt par iemeslu uzliesmojuma briesmām.
- 2.5. Jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka darba vietu, darba iekārtu un jebkuru ar to saistīto savienojamo ierīci, kas nodota izmantošanai darba Ņēmējiem, izveido, konstruē, samontē, uzstāda, uztur un izmanto tā, lai mazinātu sprādziena draudus un, ja sprādziens notiek, lai kontrolētu vai mazinātu tās izplatīšanos darba vietas un/vai darba iekārtas robežās. Šādās darba vietās jāveic atbilstīgi pasākumi, lai mazinātu sprādziena fizisko sekū draudus darba Ņēmējiem.
- 2.6. Vajadzības gadījumā, darba Ņēmējiem jānodrošina optisks un/vai akustisks brīdinājums un darba Ņēmēji jāevakuē, pirms sasniegti sprādziena apstākļi.
- 2.7. Ja tas pieprasīts dokumentā par aizsardzību pret sprādzienu, jānodrošina un jāuztur evakuācijas līdzekļi, lai nodrošinātu, ka briesmu gadījumā darba Ņēmēji var atstāt apdraudētās vietas nekavējoties un droši.
- 2.8. Pirms darba vietas, kas iekļauj vietas, kur var rasties sprādzienbīstama vide, izmanto pirmo reizi, jāpārbauda tās vispārīgā drošība pret sprādzieniem. Jāuztur jebkuri apstākļi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu aizsardzību pret sprādzienu.

Šāda pārbaude jāveic personām, kas savas pieredzes un profesionālās izglītības dēļ ir kompetentas aizsardzības pret sprādzieniem jomā.

2.9. Ja riska vērtējums norāda, ka ir nepieciešams:

- ja enerģijas piegādes trūkums var radīt papildus riska izplatīšanos, lai būtu iespējams uzturēt iekārtas un aizsargsistēmas drošā darba stāvoklī neatkarīgi no pārējām iekārtām gadījumā, ja tiek pārtraukta enerģijas piegāde,
- jābūt iespējai manuāli izslēgt iekārtas un aizsargsistēmas, kas apvienotas ar automātiskiem procesiem, kas novirzījušies no paredzētiem darba apstākļiem, ar noteikumu, ka tas neapdraud drošību. Tikai kompetenti darba ņēmēji var veikt šādu darbību,
- veicot avārijas izslēgšanu, akumulētā enerģija jāizkliedē pēc iespējas ātrāk un drošāk vai jāizolē tā, lai tā vairs nerada briesmas.

B. APRĪKOJUMA UN AIZSARGSISTĒMU ATLASĒS KRITĒRIJI

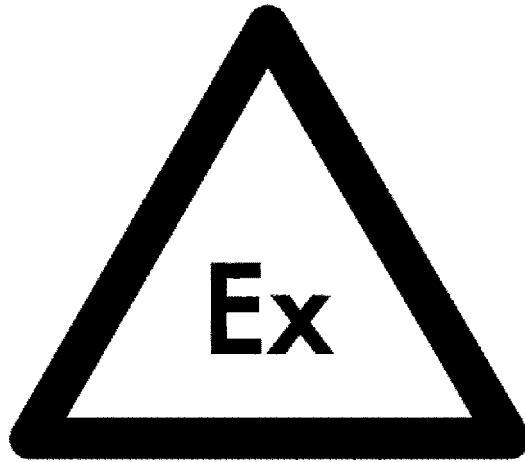
Ja dokuments par aizsardzību pret sprādzieniem, kas pamatojas uz draudu novērtējumu, nenosaka savādāk, aprīkojumu un aizsargsistēmas vietām, kur var rasties sprādzienbīstama vide, jāizvēlas, pamatojoties uz Direktīvā 94/9/EK noteiktajām kategorijām.

Konkrēti, šādas aprīkojuma kategorijas jāizmanto norādītajās zonās, ar noteikumu, ka tās ir piemērotas gāzēm, tvaikiem vai sīkiem pilieniem gaisā un/vai putekļiem attiecīgi:

- 0. vai 20. zonā, 1. kategorijas aprīkojums,
  - 1. vai 21. zonā, 1. vai 2. kategorijas aprīkojums,
  - 2. vai 22. zonā, 1., 2. vai 3. kategorijas aprīkojums.
-

III PIELIKUMS

Brīdinājuma zīmes vietās, kur var rasties sprādzienbīstama vide, saskaņā ar 7. panta 3. punktu:

Vieta, kur var rasties sprādzienbīstama vide

Atšķirības zīmes:

- trīsstūrveida forma,
- melni burti uz dzeltena fona ar melnu apmali (dzeltenajam fonam jābūt vismaz 50 % no visas zīmes platības).

Dalībvalstis, ja vēlas, var pievienot izskaidrojošu informāciju.
